

СХВАЛЕНО:
на засіданні педагогічної ради
від 28.08.2020 р.
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Директор КЗО «Спеціальна школа
«ШАНС» Дніпропетровської
обласної ради»
К.В. РЕЙДА

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

1. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (*далі – Положення*) в КЗО «Спеціальна школа «ШАНС» Дніпропетровської обласної ради (*далі – Заклад*) розроблено відповідно до вимог частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, Статуту закладу освіти та інших нормативних документів.

Терміни та їх визначення, що вживаються в Положенні:

Поло́ження – локально-правовий акт, що визначає основні правила організації, описує мету, структуру, взаємні обов'язки групи людей чи організацій, які об'єдналися для досягнення спільної мети.

Стратегія – довгостроковий, послідовний, конструктивний, раціональний, підкріплений ідеологією, стійкий до невизначеності умов середовища план, який супроводжується постійним аналізом та моніторингом в процесі його реалізації та спрямований з певною метою на досягнення успіху в кінцевому результаті.

Процедура – офіційно встановлений чи узвичаєний порядок здійснення, виконання або оформлення чого-небудь.

Механізм – комплексний процес, спосіб організації.

Критерій – вимоги для визначення або оцінки людини, предмета, явища (або: ознака, на підставі якої виробляється оцінка);

Правило – вимога для виконання якихось умов всіма учасниками якої-небудь дії.

Інструмент – засіб, спосіб для досягнення чогось.

Моніторинг якості освіти – система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти (інших суб'єктах освітньої діяльності), встановлення відповідності фактичних

результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряду і причин відхилень від цілей.

Корекційно-розвивальне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з особливими потребами;

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу;

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, несвоєчасні записи в класних журналах результатів оцінювання;

Колегіальним органом управління Закладу, який визначає, затверджує систему, стратегію та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти є педагогічна рада.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає:
стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
створення в закладі освіти корекційно-розвивального освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

2. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти в КЗО «Спеціальна школа «ШАНС» ДОР»

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

принцип процесного підходу, що розглядає діяльність закладу як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених закладом стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;

принцип цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості, визначеній меті якості освітнього процесу;

принцип безперервності, що свідчить про необхідність постійної реалізації суб'єктами освітньої діяльності на різних етапах процесу підготовки випускника закладу;

принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;

принцип компетентнісного підходу до формування мети, змісту та результатів навчання;

принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу.

Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:

удосконалення планування освітньої діяльності;

підвищення якості знань здобувачів освіти;

посилення кадрового потенціалу закладу освіти та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;

розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;

забезпечення публічності інформації про діяльність закладу;

створення системи запобігання та виявлення академічної недобросовісності в діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти.

Основними напрямками політики із забезпечення якості освітньої діяльності в закладі освіти є:

якість освіти;

рівень професійної компетентності педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до підвищення якості освітньої діяльності;

якість реалізації освітніх програм, вдосконалення змісту, форм та методів освітньої діяльності та підвищення рівня об'єктивності оцінювання.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Моніторинг якості освіти

Моніторинг якості освіти може бути внутрішній та зовнішній. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності).

Завдання моніторингу:

Здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у школі.

Створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.

Аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.

Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів.

Прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в школі.

Предмет моніторингу. Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі освіти.

Об'єкти моніторингу. Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі, що включає кілька рівнів:

здобувач освіти;

учитель;

класний керівник;

батьки та ін.

Суб'єкти моніторингу. Суб'єктами моніторингу виступають: керівник закладу освіти, Служба внутрішнього моніторингу якості освіти, органи самоврядування (педагогічні працівники, здобувачі освіти та їх батьки), засновник, органи, що здійснюють управління у сфері освіти, громадськість.

Система контролю якості освітнього процесу в Закладі включає:

Самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості;

Контроль якості результатів навчання та об'єктивності оцінювання;

Контроль якості реалізації навчальних (освітніх) програм.

Критеріями ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

Досягнення здобувачів освіти, показники результатів їх навчання.

Якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників.

Показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного освітнього процесу.

3. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота тощо);

повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

Види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначені Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу закладу освіти.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

Реалізація компетентнісного підходу до змісту освіти дітей з різним рівнем порушень інтелектуального розвитку полягає у максимальному урахуванні можливостей їхнього психофізичного розвитку та особливостей опанування ними навчальним матеріалом. Освітній процес переорієнтовано в напрямі

формування ключових та життєвої компетентностей учнів, тобто на перший план виходять методи і форми оцінювання, які зосереджуються насамперед на тому, що учні знають та вміють робити, як вони вміють використовувати набуті знання в практичній життєдіяльності.

Навчальні досягнення оцінюються за сукупністю критеріїв. Оцінювання має відповідне змістовне наповнення для повноти якості. Саме тому особливої уваги заслуговує диференціювання та характеристика рівнів навчальних досягнень учнів зазначеної категорії, які представлено як інструментарій моніторингу, підтримки і заохочення позитивних змін у знаннях, уміннях, мотиваціях і реальній поведінці школярів з інтелектуальними порушеннями.

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1-3 класів з порушеннями інтелектуального розвитку у початковій школі має формувальний характер, здійснюється вербально, на суб'єкт-суб'єктивних засадах, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю і самооцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку у 4 класі здійснюватись бально з усіх предметів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелектуального розвитку 5-10 класів здійснюється бально з усіх предметів відповідно до рішення педагогічної ради.

Основними **функціями контролю** навчальних досягнень учнів є: *мотиваційна, діагностико-коригуюча, контролююча, навчальна, розвитково-виховна, соціальна:*

1. *Мотиваційна*, що визначає таку організацію оцінювання навчальних досягнень учнів, коли його проведення стимулює бажання поліпшити свої результати, розвиває відповідальність, формує позитивні мотиви навчання.

2. *Діагностико-коригуюча*, що передбачає з'ясування сильних сторін навчально-пізнавальної діяльності, а також причин труднощів, які виникають в учнів під час навчання, виявлення прогалин в знаннях і вміннях та внесення коректив, спрямованих на усунення цих прогалин.

3. *Контролююча*, що передбачає визначення рівня досягнень окремого учня (класу, групи), виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

4. *Навчальна*, що зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень учнів, коли його проведення сприяє повторенню, уточненню, систематизації, застосуванню знань, навичок і вмінь.

5. *Розвитково-виховна*, що полягає у формуванні вміння зосереджено й цілеспрямовано працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, сприяє розвитку відповідальності, працелюбності, активності, самостійності, акуратності та інших якостей особистості.

6. *Соціальна функція*, що передбачає об'єктивне оцінювання досягнень учнів, а не їх недоліків. Рівнева градація враховує індивідуальні психофізичні

особливості, можливості кожного учня, водночас зміцнюючи його статус в освітньому середовищі, соціумі.

Оцінювання має ґрунтуватися на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня. Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками. Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.

До ключових компетентностей, які повинні сформуватися в учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, відносяться такі:

володіння державною мовою, що передбачає елементарні уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження;

можливість спілкуватися рідною мовою (в межах пізнавальних можливостей), що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;

математична компетентність, що передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

компетентності у галузі природничих наук, що передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

соціально-трудова компетентність, що передбачає формування трудових умінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудової діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності;

екологічна компетентність, що передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів;

інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

навчання впродовж життя, що передбачає опанування життєво необхідними базовими уміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство;

громадянські та соціальні компетентності, що передбачають уміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом

розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі;

основи фінансової грамотності, що передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослим та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями, регулювати власну поведінку.

Життєва компетентність є інтегрованим результатом освітнього процесу учнів із порушеннями інтелектуального розвитку та проведеної з ними корекційно-розвиткової роботи.

Особливостями компетентнісного підходу до змісту освіти учнів з різним ступенем порушення інтелектуального розвитку полягають у максимальному урахуванні можливостей їхнього психофізичного розвитку та особливостей опанування ними навчальним матеріалом. Критерії оцінювання враховують діапазон порушень розвитку пізнавальної діяльності учнів у Закладі, що в свою чергу, обумовлює рівень засвоєння навчального матеріалу та особливості сформованості життєвих компетентностей.

Оцінювання здобувачів освіти класах проводиться відповідно до методичних рекомендацій МОН у 1-4 класах (*Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку / навчально-методичний посібник / авт.: Чеботарьова О. В., Трикоз С. В., Блеч Г. О., Гладченко І. В., Бобренко І. В., Королько Н. І., Дмитрієва І. В., Остапенко Л. І., Тарновська Л. І., Гломозда І. В., Чухліб О. А., Стрілець Л. В.– К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. – 88 с. https://drive.google.com/file/d/1BMf3o-ZWFeSNOmnlBIXKlfn3jY3_5-04/view), у 5-10 класах (*Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку/навчально-методичний посібник/ авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, І.В. Бобренко, Н.А. Ярмола та ін. – К., ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2019. – 120 с. https://lib.iitta.gov.ua/718297/1/%2В%2ВКритерії_оцінювання_2019_%28ост_ред%29.pdf)**

5. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Закону України "Про освіту". Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких певна кількість годин має бути обов'язково спрямована на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Один із принципів організації атестації - здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня наведено в таблиці:

Критерії оцінювання роботи вчителя

I. Професійний рівень діяльності вчителя			
Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета.	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета.	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно

			перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці.	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методики й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науково-дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності
5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних	Користується різними формами психолого-педагогічної

	навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко й підсвідомо обрати оптимальне рішення.	діагностики й науково обґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях.
II. Результативність професійної діяльності вчителя.			
Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку: здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками

3. Робота з розвитку в учнів загально-навчальних вмінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	
4.Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук
II. Комунікативна культура.			
Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих;	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко

	власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформувати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися До чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами

	обстановку співпраці з колегами	утвердженням колективістських принципів моралі	
4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями.	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	Педагог проявляє пошану до учня і вимогливість до нього; уважність до психічного стану учня і розумність і послідовність вимог до нього; володіє умінням зацікавлено слухати співбесідника і співпереживати йому; тримає врівноваженість і самовладання, діловий тон в стосунках; проявляє уважність і чуйність по відношенню до людей і так далі; педагогічно виправдане поєднання ділового і емоційного характеру стосунків з учнями та ін.

З метою вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до статті 59 Закону України «Про освіту». Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації

педагогічного працівника впродовж п'яти років не може бути меншою за 150 годин.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за такими видами:

довгострокове підвищення кваліфікації: курси;
короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, «круглі столи» тощо.

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада закладу.

Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація.

6. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності визначає стратегію управління в закладі освіти, напрямки ефективних змін та розвитку освітньої системи. Для цього застосовується моніторинг якості освітнього процесу в закладі освіти як систему збору, обробки, збереження та розповсюдження інформації про стан освітнього процесу чи окремих його елементів із метою інформаційного забезпечення управління та прийняття оптимальних управлінських рішень щодо підвищення ефективності функціонування усіх складових освітнього процесу, їхній взаємодії для досягнення очікуваних й запланованих результатів, а також інноваційного розвитку закладу освіти.

Управління процесом забезпечення якості освіти в Закладі забезпечується внутрішніми нормативно-правовими документами (статут, положення, рішення, накази тощо), що визначають зміст внутрішньої системи забезпечення якості освіти та механізми її забезпечення.

Механізм функціонування системи забезпечення якості освіти Закладу включає послідовну підготовку та практичну реалізацію наступних етапів управління:

планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації;

організацію (переформатування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей; визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);

контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);

коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам).

Процедура управління процесом забезпечення якості освіти включає:

ухвалення рішення про початок формування системи внутрішнього забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;

призначення відповідальних за розробку, впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

навчання педпрацівників правилам і процедурам впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

формування та підготовка аналітичної групи з визначення ефективності впровадження та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на окремих етапах та у цілому;

формування Політики та Цілей у сфері якості (на перспективу, навчальний рік тощо);

визначення видів діяльності та процесів у рамках складових внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

розробка процедур для визначених процесів (дій, заходів) (внутрішні нормативні основи закладу освіти);

визначення та розвиток системи моніторингу якості в закладі;

удосконалення системи аналізу та прийняття підсумкових рішень.

Відповідальні за впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності є педагогічні працівники, методичні об'єднання (лабораторії), педагогічна рада закладу освіти, директор (заступник директора з навчальної роботи та заступник директора з виховної роботи) шляхом узгодженості (координації) діяльності щодо забезпечення необхідного рівня якості освітнього процесу.

З метою позитивного впливу на якість освіти необхідним є організаційний компонент у процесі формування внутрішньої системи, а саме:

проведення заходів щодо навчання адміністративних та педагогічних працівників школи навичкам роботи щодо забезпечення якості освітнього процесу, підвищення оцінної культури педагогів;

розширенні зв'язків закладу освіти з іншими освітніми установами, науковими організаціями, що спеціалізуються на рішенні проблем управління якістю освіти.

Критерії ефективності управлінської діяльності щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

наявність нормативних документів, де закріплені вимоги за якістю освітнього процесу (модель випускника, освітня програма);

оптимальність та дієвість управлінських рішень;

керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (наявність підрозділу або посадової особи, які відповідають за управління якістю освітнього процесу);

формування освітньої програми закладу освіти (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);

підвищення показника відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів освіти;

кореляція показників успішності з результатами державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;

наявність та ефективність системи моральних стимулів для досягнення високого рівня якості освітнього процесу.

7. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти.

Одним із основних елементів забезпечення якості освітнього процесу є наявність відповідних ресурсів (кадрових, матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних) та ефективність їх застосування.

Навчальні програми, за якими здійснюється освітній процес здобувачів загальної середньої освіти, забезпечують можливість досягнення компетентностей.

Для організації освітнього процесу в закладі функціонують: 29 навчальних кабінетів, 9 трудових майстерень, лікувально-фізіотерапевтичний кабінет, медичний блок, кімнати психологічного розвантаження, бібліотека, читальна та актові зали, їдальня, харчоблок, спальні кімнати, ігрові кімнати для дітей дошкільного віку. Всі навчальні кабінети і майстерні відповідають Державним санітарним правилам і нормам влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01), оснащені відповідним обладнанням і забезпечені дидактичним матеріалом для виконання навчальних програм. Достатній рівень забезпеченості обладнанням мають кабінети математики, української мови і літератури, музики, географії та інші. Навчальний заклад достатньо забезпечений учнівськими меблями. У центрі функціонують музей спортивної слави «Олімпік» та кабінет народознавства, теплиця, спортивна зала, спортивний та два ігрових майданчиків, зали для занять із ритміки, кабінет ЛФК.

Заклад в достатній кількості забезпечено спортивним інвентарем та обладнанням, засобами навчання та іншим навчальним приладдям, дидактичними іграми, матеріалами для розвитку індивідуальних творчих здібностей учнів, гурткової, секційної роботи, ТЗН.

Бібліотечний фонд закладу нараховує 9724 примірників.

Забезпеченість освітнього процесу навчальною літературою становить 98%.

Заклад має доступ до баз даних у режимі on-line шляхом використання програми «Курс: Школа», електронну пошту shans.spec@gmail.com.

8. Інформаційна система для ефективного управління закладом освіти

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність закладу освіти.

Така діяльність проводиться у двох напрямках:

впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність освітнього закладу;

комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом на усіх рівнях.

Другий напрям – це впровадження у освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної і виховної роботи та тестових програмних засобів.

Інновації в управлінні освітнім закладом на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі. В цьому напрямку основними заходами в розвитку інформатизації є створення її належної та ефективної інфраструктури, впровадження уніфікованих засобів доступу до корпоративних даних, поліпшення керування всіх комплексів інформаційних ресурсів, а також забезпечення відповідності інфраструктури стратегічним цілям закладу.

Інформаційна система управління – це програмно-апаратний комплекс, що забезпечує ряд основних функцій роботи з документами в електронному вигляді.

До основних функцій відносять реєстрацію документів, розробку та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів по різним параметрам, введення, підтримку та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

У Закладі здійснюється збір, узагальнення, аналіз та використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю.

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в Закладі освіти сприяють електронна система збирання й аналізу інформації та система електронного документообігу.

Для оптимізації процесів пошуку, передачі й обміну інформацією всередині закладу освіти функціонує локальна комп'ютерна мережа. При оцінці якості освітнього процесу використовуються комп'ютерні технології.

Для обміну інформацією з якості освітнього процесу використовується відео-, аудіо- і магнітні носії інформації, розмножувальна техніка.

У закладі створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності.

Для забезпечення більш широких і різноманітних зв'язків закладу із зовнішнім середовищем, у тому числі доступу до різних баз даних, джерел інформації Заклад підключено до швидкісного Інтернету. Є зона Wi-Fi підключення.

Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля спеціальної школи «ШАНС» функціонує офіційний сайт закладу <https://shans.dp.ua> та сторінка у соціальній мережі Facebook.

9. Забезпечення публічності інформації про заклад освіти

Публічність інформації про діяльність забезпечується згідно зі статтею 30 Закону України «Про освіту».

На офіційному сайті розміщуються:

- статут закладу освіти;
- ліцензії на провадження освітньої діяльності;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- мова освітнього процесу;
- наявність вакантних посад;
- матеріально-технічне забезпечення закладу освіти;
- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу освіти;
- правила прийому до закладу освіти;

Крім зазначеного, на сайті розміщуються фінансові звіти про надходження та використання всіх коштів, отриманих як благодійна допомога.

Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті, систематично поновлюється.

Показники ефективності реалізації: відповідність вимогам Закону України «Про освіту» щодо прозорості та інформаційної відкритості закладу освіти.

10.Корекційно-розвивальне освітнє середовище.

Основною метою спеціальної школи «ШАНС» є створення умов для забезпечення якісного корекційно-розвивального освітнього середовища для навчання дітей із особливими освітніми потребами.

Корекційно-розвивальна робота в школі являє собою цілісний процес, який проходить крізь усі етапи навчання та виховання.

Забезпечення корекційно-розвиткового освітнього середовища включає:

використання спеціальних прийомів та методів корекційного впливу для подолання вад усного та писемного мовлення у дітей;

адаптація та інтеграція учнів з особливими освітніми потребами в сучасному суспільстві;

розвиток інтелектуальних та творчих здібностей учнів з урахуванням індивідуальних психо-фізіологічних особливостей;

забезпечення повноцінного розвитку емоційно зрілої, впевненої у своїх силах, цілеспрямованої особистості.